

**Ý KIẾN THAM LUẬN CỦA CASEP
TẠI HỘI NGHỊ DOANH NGHIỆP NÓI KHÔNG VỚI BCTC
VÀO NGUYÊN LIỆU THỦY SẢN**
(Ngày 29 tháng 7 năm 2009)

Kính thưa : -----

Casep rất vinh dự được mời tham dự hội nghị này , trước hết thay mặt cộng đồng doanh nghiệp CBTSXK tỉnh Cà Mau xin gửi đến quý vị đại biểu lời chào trân trọng và lời chúc mừng tốt đẹp nhất.

Đây là hội nghị “nói không với BCTC” , các doanh nghiệp sẽ ký cam kết không mua, CB, XK tôm có TC; nội dung cam kết khá chặt chẽ; một Hội đồng giám sát với những thành viên tầm cỡ có vai trò chi phối, đến việc thành bại của đợt chống BCTC lần này. Chúng tôi nhất trí cao với phương án do Vasep đưa ra .

Mới đây các tỉnh Cà Mau, Kiêng Giang, Bạc Liêu, Sóc Trăng cũng vừa có hội nghị bàn Kế hoạch phối hợp phòng chống BCTC vào tôm từ nay đến cuối năm 2009.

Điều này, thể hiện quyết tâm của chúng ta trong việc phối hợp phòng, chống, ngăn chặn tệ đưa tạp chất vào tôm. Bước đầu nhận được sự đồng thuận của nhiều doanh nghiệp và của nhiều người dân.

Tuy vậy, Vẫn còn không ít người băn khoăn và đặt câu hỏi : liệu đợt chống lần này có “đầu voi đuôi chuột” như những lần trước không? Những người ủng hộ cho rằng : Nếu lần này cũng như những lần trước, làm một lúc rồi thôi, tình trạng mua bán và chế biến nguyên liệu có tạp chất cũng vẫn trở lại như cũ thì những việc làm của ngày hôm nay trở nên vô nghĩa và tốt hơn là đừng làm. Còn những người làm ăn phi pháp thì cho rằng “ BCTC đã lờn thuốc rồi các ông nói vậy chứ không làm gì được ta đâu, vũ như cẩn thôi, hãy đợi đấy”.

Như vậy, những người ủng hộ thì có biểu hiện thiếu tin, còn những người làm ăn phi pháp thì coi thường khả năng tổ chức thực hiện của chúng ta, thậm chí thách thức đối với chính quyền. Do đó, chúng tôi đề nghị chúng ta phải chỉ đạo thật kiên quyết, làm đến cùng và quyết giành thắng lợi trong cuộc đấu tranh này.

BCTC là chuyện dài nhiều tập, chuyện cũ, biết rồi, nói hoài, nói mãi nhưng không thể không nói lại vì nếu không nói thì chúng ta không hình dung hết diễn biến tình hình phức tạp của nó . Và với tư cách là người trong cuộc, vừa là nạn nhân, vừa là tòng phạm của BCTC, tôi xin phát biểu thêm vài ý.

I. TÌNH HÌNH ĐƯA TẠP CHẤT VÀO NGUYÊN LIỆU THỦY SẢN

Tệ đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản xuất hiện cách đây trên 10 năm, tác hại của nó là rất lớn .

Nơi nào có tôm sú là nơi đó có BCTC, với thủ đoạn luôn thay đổi và ngày một tinh vi hơn, họ đưa bất cứ vật gì miến là tăng trọng lượng, kích cở để thu lợi.

Cá, cua, gà, vịt, lợn cũng bị BCTC. Nếu không có giải pháp hữu hiệu, biết đâu một ngày nào đó cà phê, trà... cũng bị BCTC.

Thời điểm bơm chích nhiều nhất là lúc ít nguyên liệu.

Để đấu tranh với tệ nạn này, Chính phủ, Bộ NNPTNT, đã ban hành nhiều Chỉ thị, văn bản chỉ đạo và chúng ta đã tốn rất nhiều công sức, tiền của cho công việc này. Đối với tỉnh Cà Mau, việc thực hiện chủ trương chống BCTC và sử dụng hóa chất vào nguyên liệu thuỷ sản là khá tích cực và kiên quyết. Tỉnh ủy có văn bản chỉ đạo hẳn hoi, UBND tỉnh thành lập Ban chỉ đạo kiểm tra và quản lý chất lượng nguyên liệu thủy sản, gần đây Ban chỉ đạo được tăng cường do Phó chủ tịch tỉnh làm Trưởng ban và được triển khai thực hiện với những kế hoạch, giải pháp khá toàn diện và xử lý khá kiên quyết.

Mặc dù vậy, kết quả đạt được chưa như mong muốn, tệ đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản vẫn chưa được ngăn chặn triệt để.

Vấn đề đặt ra là : vì sao có tình trạng trên? Vì sao việc phòng chống của chúng ta kém hiệu quả? Có nhiều nguyên nhân, nhưng theo chúng tôi thì có 4 nguyên nhân chính :

Một là :BCTC diễn ra tại địa bàn dân cư, nhưng chính quyền cơ sở (xã ấp) thực sự chưa vào cuộc, bà con ngư dân thì còn thờ ơ, thậm chí có nơi ngư dân còn đứng về phía bơm chích, quay lưng với lực lượng kiểm tra.

Hai là :Việc phòng chống chưa được thực hiện nghiêm túc, thiếu sự phối hợp giữa các địa phương, doanh nghiệp; có tỉnh kiên quyết thực hiện nhưng không ít tỉnh lại chần chừ hoặc thực hiện nữa vời; có doanh nghiệp kiên quyết không mua nguyên liệu có tạp chất như đã cam kết, nhưng cũng có không ít doanh nghiệp không thực hiện cam kết của mình, mặc dù họ vẫn hô hào chống đưa tạp chất vào nguyên liệu thuỷ sản. Cuối cùng buộc các tỉnh, các doanh nghiệp thực hiện tốt phải bỏ cuộc.

Chúng tôi tán đồng với ý kiến của nhiều doanh nghiệp là : không có doanh nghiệp nào muốn mua nguyên liệu có tạp chất cả, nhưng vì sợ rằng nếu doanh nghiệp mình không mua thì doanh nghiệp khác mua và thực tế cho thấy, một số doanh nghiệp kiên quyết không mua thì doanh nghiệp đó không có nguyên liệu để sản xuất, tỉnh này chống mạnh thì nguyên liệu được di chuyển ra bán ở tỉnh khác và sự việc này cứ kéo dài quá sức chịu đựng của doanh nghiệp... nên rồi gần như các doanh nghiệp không mua buộc cũng phải mua nguyên liệu nhiễm tạp chất , lực lượng tâm huyết thì nản chí sinh ra nghi ngờ chủ trương , những kẽ làm ăn phi pháp thì coi thường khả năng tổ chức thực hiện của chúng ta .

Ba là : Khả năng cảm nhận biết nguyên liệu có tạp chất hay không trong lực lượng kiểm tra là rất yếu , đã có nhiều trường hợp tranh cãi gay gắt (người

kiểm tra trước nói có tạp chất, người tái kiểm tra nói không, cơ quan này nói có, cơ quan khác nói không, nhiều trường hợp phải trả lại hàng vì không đủ cơ sở kết luận) dẫn đến nghi ngờ lẫn nhau trong nội bộ vì cho rằng có tiêu cực.

Bốn là: Việc xử phạt chưa đủ răn đe.Việc khen thưởng vật chất cho lực lượng kiểm tra, cho những người có công tố giác chưa được chú ý, việc quản lý cán bộ trong lực lượng kiểm tra còn chưa chặt...**Chúng tôi cho rằng đây là nguyên nhân chủ yếu làm cho việc đấu tranh phòng chống tệ bơm chích tạp chất kém hiệu quả.**

Chúng tôi nghĩ rằng, nếu chủ trương chống tạp chất cũng được triển khai thực hiện kiên quyết như chủ trương cấm đốt pháo thì chắc chắn tệ nạn này không phải nghiêm trọng như hiện nay.

II. MỘT SỐ ĐỀ XUẤT VÀ KIẾN NGHỊ :

1- Trước hết, Các doanh nghiệp CB&XKTS hãy từ lương tâm nghề nghiệp của mình, với một hành động cụ thể thực sự nói không với BCTC bằng tuân thủ các điều mà mình cam kết:

Nhiều ý kiến cho rằng : Không còn doanh nghiệp mua tôm có tạp chất thì bơm chích tạp chất không còn; chỉ cần mấy ông trong Hội đồng giám sát và các doanh nghiệp “bụ” không mua thì chống BCTC sẽ có kết quả. Ý kiến này đúng nhưng chưa đầy đủ nếu như chúng ta bỏ qua các doanh nghiệp còn lại. Bởi vì, chỉ cần một doanh nghiệp nói không với BCTC, mà vẫn mua tôm có tạp chất thì nỗ lực chống BCTC của chúng ta sẽ bị phá vỡ (đã từng xảy ra rồi). Do đó, kiến nghị các cơ quan chức năng cùng các doanh nghiệp xây dựng cơ chế thiết lập lòng tin giữa các doanh nghiệp chế biến thủy sản, khắc phục bằng được hiện tượng doanh nghiệp này không mua thì sợ doanh nghiệp khác mua, cuối cùng dẫn đến doanh nghiệp nào cũng mua nguyên liệu có tạp chất.

Trước nhất, tất cả doanh nghiệp hãy nghiêm túc thực hiện cam kết, hãy tin nhau đi rồi cùng giám sát lẫn nhau và hãy tin rằng, lần này, chính quyền các tỉnh cũng sẽ chống quyết liệt . Doanh nghiệp nào còn mua tôm TC chắc chắn sẽ bị phát hiện và bị trừng phạt, họ sẽ không còn chỗ đứng, họ sẽ bị cộng đồng doanh nghiệp, khách hàng tẩy chay.

Sở dĩ chúng tôi nói như vậy vì chúng tôi nghĩ rằng, trong cuộc đấu tranh này người thực hiện trước tiên không ai khác là các doanh nghiệp chế biến thủy sản, bởi các doanh nghiệp là người hiểu rõ hơn ai hết về mối nguy và hậu quả của tệ nạn này đối với chính mình, đối với ngành Thủy sản Việt Nam, đối với lòng tự trọng của dân tộc mà vẫn mua, vẫn chế biến thì còn nói gì đến quần chúng, nhân dân.

2- Cùng với việc doanh nghiệp thực hiện nghiêm “nói không với BCTC” thì Phòng ngừa , ngăn chặn để triệt tiêu tại gốc bằng sức mạnh của nhân dân và của chính quyền cơ sở là phương cách tối ưu nhất:

-Không ai hiểu rõ hơn tình hình BCTC diễn ra trên địa bàn của mình bằng chính quyền cơ sở .

-Cần tuyên truyền, giáo dục cho nhân dân hiểu tác hại to lớn của BCTC và nếu tệ nạn này không được ngăn chặn thì chính họ là người bị thiệt hại nặng nề nhất, để họ chủ động tham gia phòng chống. Đây là lực lượng phòng chống đông đảo nhất, có hiệu quả nhất. Việc tuyên truyền giáo dục bằng nhiều hình thức như : Họp dân, phát tờ rơi, áp phích, các phương tiện thông tin đại chúng...

3-Tăng cường khả năng kiểm tra, kiểm soát của cơ quan quản lý nhà nước :

Đối với các cơ quan quản lý:

Đến giờ này mà nói, sau hơn 10 năm, tệ BCTC vào tôm chưa được ngăn chặn, mà còn phát triển tinh vi hơn. Trước hết trách nhiệm thuộc về cơ quan công quyền .

Hiện tại, như phân trên đã nói, những người ủng hộ chủ trương thì có biểu hiện thiếu tin, còn những người làm ăn phi pháp thì coi thường khả năng tổ chức thực hiện của chúng ta. Chỉ cần một tinh nói chống mà không chống hoặc chống cho có thì đợt chống lần này chắc chắn sẽ thất bại

Do đó, chúng tôi đề nghị các tỉnh phải phối hợp chỉ đạo đồng loạt thật kiên quyết, chỉ đạo đến cùng và quyết giành thắng lợi trong cuộc đấu tranh này. Bởi vì, đấu tranh chống tệ bơm chích tạp chất là ngoài tầm của một địa phương và sự phối hợp giữa các tỉnh là không thể thiếu được.

Đề nghị Bộ tăng cường kiểm tra việc triển khai thực hiện kế hoạch phòng chống tạp chất của các địa phương, vì chỉ cần một địa phương thực hiện thiếu kiên quyết, hoặc thực hiện lơ là sẽ ảnh hưởng đến kết quả chống của các địa phương khác .

Đối với lực lượng kiểm tra cần:

-Tập huấn nghiệp vụ, làm cho mọi cán bộ kiểm tra đều có đủ khả năng nhận biết một cách chính xác thế nào là nguyên liệu có tạp chất và tạp chất đó là gì.

-Đầu tư thêm các thiết bị cho các phòng thí nghiệm để các phòng này có khả năng trả lời nhanh , chính xác kết quả kiểm hóa của mọi loại tạp chất.

-Nâng cao ý thức trách nhiệm, vô tư trong công việc, đủ bản lĩnh để từ chối mọi cám dỗ, mua chuộc của đối tượng phạm pháp.

-Xử lý nghiêm minh công khai các đối tượng vi phạm, nếu đủ yếu tố xử lý hình sự thì kiên quyết xử lý hình sự và công khai trên các phương tiện thông tin đại chúng.

4-Sử dụng nguyên liệu bị BCTC để chống lại tệ bơm chích tạp chất:

-Thực hiện khen thưởng kịp thời các đối tượng có công trong phòng chống và tố giác với mức khen thưởng cao bằng chính nguồn tiền tịch thu nguyên liệu TC.

- Mức thưởng cho người chống cao hơn mức lợi nhuận của bọn bơm chích,nếu như bọn đưa tạp chất vào nguyên liệu lợi nhuận bằng 20%, thì ta nên dùng 50%, 100%

tiền thu được từ tịch thu nguyên liệu có chưa tạp chất để thưởng cho những người có công. Làm được điều này ta sẽ động viên được đồng đảo lực lượng tham gia , thậm chí lôi kéo cả các đối tượng bơm chích thuê.

-Nếu do xã , ấp phát hiện thì thưởng toàn bộ cho xã , ấp.

5. Đề nghị Bộ quy định rõ có bao nhiêu cách bảo quản nguyên liệu thủy sản mà những người kinh doanh nguyên liệu thủy sản bắt buộc phải bảo quản theo những cách thức đó, ai không làm đúng thì tất cả các doanh nghiệp chế biến thủy sản, bất luận là ở tỉnh nào, miền nào cũng đều không mua.

6- Chúng ta nói không với BCTC, không mua, không chế biến, xuất khẩu tôm có tạp chất. Nhưng có thật thuyết phục không khi chúng ta tịch thu tôm có tạp chất lại đưa về doanh nghiệp chế biến, rồi xuất khẩu. Nên chăng hủy bỏ, nếu hủy bỏ thì kiến nghị Bộ quy định hủy như thế nào, không hủy thì xử lý như thế nào để vừa đảm bảo đúng pháp luật, vừa đảm bảo được CLATVSTP.

Thưa quý vị đại biểu !

Trên đây là ý kiến phát biểu của tôi, với mong muốn và quyết tâm làm sao loại bỏ tệ nạn trong thời gian sớm nhất và không để nó tái diễn lại, vì sự phát triển của doanh nghiệp, vì sự phát triển của ngành Thủy sản Việt Nam. Kính mong được sự xem xét của các cấp lãnh đạo.

Ý kiến của tôi nếu có gì chưa thật chuẩn xác mong đại biểu thông cảm cho.

Xin cảm ơn !

**Ý KIẾN PHÁT BIỂU TẠI HỘI NGHỊ
CHỐNG ĐƯA TẠP CHẤT VÀO NGUYÊN LIỆU THỦY SẢN
DO VASEP TỔ CHỨC TẠI CÀ MAU**
(Ngày 17 tháng 9 năm 2000)

Kính thưa : - Lãnh đạo Bộ, lãnh đạo Hiệp hội CB & XK TS Việt Nam
- Lãnh đạo tỉnh, lãnh đạo Sở Thủy sản các tỉnh bạn.
- Thủ đại diện các doanh nghiệp chế biến và
cung cấp nguyên liệu.

Trước hết, thay mặt lãnh đạo Sở Thủy sản và Hội chế biến- xuất khẩu thủy sản tỉnh Cà Mau, tôi xin nhiệt liệt chào mừng lãnh đạo Bộ, Hiệp Hội chế biến và xuất khẩu Thủy sản Việt Nam, lãnh đạo Sở Thủy sản các tỉnh và các doanh nghiệp chế biến và cung cấp nguyên liệu thủy sản của các tỉnh đồng bằng Sông Cửu Long về Cà Mau dự hội nghị .

Qua hội nghị này, chúng tôi mong học tập được nhiều kinh nghiệm hay trong công tác đấu tranh phòng chống tệ đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản của các tỉnh và của các doanh nghiệp.

Theo gợi ý của Hiệp Hội chế biến và xuất khẩu Thủy sản Việt Nam, tôi xin phát biểu 3 vấn đề :

- Tình hình đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản và việc đấu tranh khắc phục tệ nạn này ở tỉnh Cà Mau.

- Những công việc đã và đang triển khai nhằm thực hiện Chỉ thị 18 của Chính phủ và Chỉ thị 04 của Bộ Thủy sản.

- Một số đề xuất và kiến nghị.

I. TÌNH HÌNH ĐƯA TẠP CHẤT VÀO NGUYÊN LIỆU THỦY SẢN VÀ VIỆC ĐẤU TRANH KHẮC PHỤC TỆ NẠN NÀY Ở TỈNH CÀ MAU.

Theo chúng tôi được biết, tệ đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản ở Cà Mau xuất hiện cách đây 5 - 6 năm, kể từ khi tôm sú được nuôi tương đối rộng rãi trong nhân dân và khi đó các doanh nghiệp chế biến thủy sản ở Cà Mau gần như chưa có chế biến tôm sú.

Tệ nạn này lan ra rất nhanh bởi lợi nhuận cao nhưng bất chính của những người làm ăn gian dối thu được. Một kg aga giá vài nghìn đồng, nhưng khi bơm chích vào tôm sú lên tới vài trăm nghìn đồng.

Về hình thức đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản cũng ngày càng tinh vi hơn : lúc đầu họ đưa kim loại vào tôm sú; khi các nhà máy có máy rà kim loại thì họ chuyển sang bơm nước, bơm rau câu, bơm bột loảng bằng ống tiêm, bằng bình áp suất và gần đây là ngâm nước, ngâm hoá chất... Theo chúng tôi được biết thì khu vực miền Tây phổi biển là bơm chích, còn khu vực miền Trung phổi biển là ngâm nước (còn gọi là ngâm sinh).

Đối tượng bị đưa tạp chất vào là tôm sú loại lớn và một số loài cá có giá trị xuất khẩu cao (họ nhét đá, bù lon, chùi... vào họng, vào bụng cá).

Thời điểm bơm chích nhiều nhất là lúc tôm ít.

Để đấu tranh với tệ nạn này, UBND tỉnh Cà Mau đã ra Chỉ thị số 05 ngày 20/3/1995. Những năm sau đó, Bộ Thủy sản ra Chỉ thị số 02 ngày 21/01/1998 và Chính phủ ra Chỉ thị số 18 ngày 13/4/1998 cấm đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản.

Đối với tỉnh Cà Mau, việc triển khai thực hiện Chỉ thị của Chính phủ, của Bộ, của UBND tỉnh là khá tích cực và kiên quyết. Năm 1995, tỉnh thành lập Ban chỉ đạo kiểm tra và quản lý chất lượng nguyên liệu thủy sản, đến năm 1999, mở rộng thành phần Ban này và thành lập thêm đội quản lý chất lượng nguyên liệu thủy sản chuyên ngành. Từ năm 1999 đến nay đã bắt và xử lý 32 vụ, tịch thu 7,8 tấn tôm sú, truy tố 2 vụ, trong đó có 1 vụ xử phạt 2 năm tù giam. Các vụ bơm chích tạp chất bắt quả tang đều được công bố công khai trên các phương tiện thông tin đại chúng.

Mặc dù vậy, tệ đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản chẳng những không giảm mà còn phát triển rộng hơn, lực lượng tham gia ngày càng đông đảo hơn.

Một điều đáng lưu ý là, trước kia một số thương lái làm ăn bất chính tự bơm chích tạp chất vào nguyên liệu thủy sản, nhưng hiện nay thì họ thuê mướn nhân công với giá cao, nên những người nghèo bỏ lao động sản xuất để làm nghề bơm chích, làm cho công tác đấu tranh chống tệ đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản ngày càng phức

tạp hơn, khó khăn hơn. Mọi hoạt động của đội phòng chống tạp chất đều bị theo dõi và thông báo cho các thương lái làm ăn bất chính qua điện thoại di động, nên muốn bắt một vụ là không dễ dàng và họ dùng mọi thủ đoạn để tránh sự phát hiện và trừng trị của pháp luật.

Về nguyên nhân, vấn đề đặt ra là : vì sao có tình trạng bơm chích tạp chất? Vì sao việc phòng chống của chúng ta kém hiệu quả? Có nhiều nguyên nhân, nhưng theo chúng tôi thì có 3 nguyên nhân chính :

Một là : Các doanh nghiệp chế biến thủy sản còn mua và chế biến nguyên liệu có tạp chất.

Chúng tôi tán đồng với ý kiến của giám đốc các doanh nghiệp là : không có doanh nghiệp nào muốn mua nguyên liệu có tạp chất cả, nhưng vì sợ rằng nếu doanh nghiệp mình không mua thì doanh nghiệp khác mua nên rồi gần như các doanh nghiệp chế biến thủy sản đều có mua nguyên liệu nhiễm tạp chất.

Chúng tôi cho rằng đây là nguyên nhân chủ yếu làm cho tình trạng bơm chích tạp chất tồn tại và lan nhanh.

Hai là : Việc đấu tranh chống tệ đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản được triển khai thực hiện thiếu kiên quyết, thiếu sự chỉ đạo thống nhất từ Bộ Thủy sản; thiếu sự phối hợp giữa các tỉnh, thành; giữa cơ quan quản lý Nhà nước với doanh nghiệp; chưa có sự tham gia tích cực của chính quyền cơ sở và quần chúng.

Chúng tôi cho rằng đây là nguyên nhân chủ yếu làm cho việc đấu tranh phòng chống tệ bơm chích tạp chất kém hiệu quả.

Ba là : Việc xử phạt hành vi mua bán và chế biến nguyên liệu có tạp chất không đủ nghiêm minh. Những người làm ăn phi pháp không sợ sự trừng trị của pháp luật.

Chúng tôi nghĩ rằng, nếu chủ trương chống tạp chất cũng được triển khai thực hiện kiên quyết như chủ trương cấm đốt pháo thì chắc chắn tệ nạn này không phải nghiêm trọng như hiện nay.

II. NHỮNG CÔNG VIỆC ĐÃ VÀ ĐANG TRIỂN KHAI NHẰM THỰC HIỆN CHỈ THỊ 18 CỦA THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ VÀ CHỈ THỊ 04 CỦA BỘ THỦY SẢN:

Sau khi tiếp thu Chỉ thị 04 của Bộ Thủy sản ngày 09/8/2000 và tinh thần cuộc họp ngày 11/8/2000 do Hiệp Hội chế biến và xuất khẩu Thủy sản Việt Nam tổ chức tại thành phố Hồ Chí Minh, đối chiếu với tình hình của tỉnh Cà Mau, chúng tôi cho rằng cuộc đấu tranh chống tệ đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản là vấn đề bức xúc, là một nhiệm vụ cấp bách trong tình hình hiện nay.

Mặt khác, chúng tôi nhận thấy quyết tâm tổ chức thực hiện của Bộ Thủy sản, của Hiệp Hội chế biến và xuất khẩu thủy sản Việt Nam rất cao nên Sở đã đề ra kế

hoạch nhằm triển khai thực hiện trong toàn Ngành từ nay đến cuối năm, gồm những nội dung sau :

(xem kế hoạch của Sở).

III. MỘT SỐ ĐỀ XUẤT VÀ KIẾN NGHỊ :

1. Trong quá trình triển khai thực hiện Chỉ thị 04 của Bộ Thủy sản, chúng tôi nhận thấy còn không ít người băn khoăn và đặt câu hỏi : liệu đợt chống đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản lần này có “ đầu voi đuôi chuột” như những lần trước không? Những người ủng hộ chủ trương cho rằng : Nếu lần này cũng như những lần trước, làm một lúc rồi thôi, tình trạng mua bán và chế biến nguyên liệu có tạp chất cũng vẫn trở lại như cũ thì những việc làm của ngày hôm nay trở nên vô nghĩa và tốt hơn là đừng làm. Còn những người cố tình làm ăn phi pháp thì cho rằng : các ổng nói nhiều chứ làm bao nhiêu.

Như vậy, những người ủng hộ chủ trương thì có biểu hiện thiếu tin, còn những người làm ăn phi pháp thì coi thường khả năng tổ chức thực hiện của chúng ta. Do đó, chúng tôi đề nghị Bộ Thủy sản và Hiệp hội phải chỉ đạo thật kiên quyết, chỉ đạo đến cùng và quyết giành thắng lợi trong cuộc đấu tranh này. Nói như vậy không phải chúng tôi không thấy trách nhiệm của mình, cái gì cũng đổ cho Bộ, cho Hiệp hội. Nhưng thực tế đã qua cho thấy việc đấu tranh chống tệ bơm chích tạp chất là ngoài tầm của một địa phương và vai trò của Bộ, của Hiệp hội là không thể thiếu được.

Chúng tôi rất phấn khởi và đánh giá cao sự chỉ đạo của Bộ, những việc làm của Hiệp hội từ khi có Chỉ thị 04 của Bộ Thủy sản đến nay. Nếu không có sự chỉ đạo kiên quyết như vậy thì không thể có kết quả như ngày hôm nay.

2. Nếu chúng ta nhất trí cho rằng : Khi nào tất cả các doanh nghiệp chế biến và xuất khẩu thủy sản không chấp nhận mua nguyên liệu có tạp chất, khi đó sẽ không còn người bơm chích, mua bán nguyên liệu có tạp chất thì xin kiến nghị Bộ Thủy sản và Hiệp hội cần xây dựng cơ chế thiết lập lòng tin giữa các doanh nghiệp chế biến thủy sản, khắc phục bằng được hiện tượng doanh nghiệp này không mua thì sợ doanh nghiệp khác mua, cuối cùng dẫn đến doanh nghiệp nào cũng mua nguyên liệu có tạp chất.

Chúng tôi nghĩ rằng, chủ trương chống đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản người thực hiện trước tiên không ai khác là các doanh nghiệp chế biến thủy sản, bởi các doanh nghiệp chế biến thủy sản là người hiểu rõ hơn ai hết về mối nguy và hậu quả của tệ nạn này đối với chính mình, đối với ngành Thủy sản Việt Nam, đối với lòng tự trọng của dân tộc mà vẫn mua, vẫn chế biến thì còn nói gì đến quần chúng, nhân dân.

3. Đề nghị Bộ tăng cường kiểm tra việc xây dựng và triển khai thực hiện kế hoạch phòng chống tạp chất của các địa phương, vì nếu một số địa phương thực hiện kiên quyết, một số địa phương thực hiện lơ là làm cho các địa phương thực hiện kiên quyết phải bỏ cuộc. Ở Cà Mau cũng đã phải bỏ cuộc một lần rồi .

Còn đối với các doanh nghiệp, chúng tôi đề nghị cần xây dựng cơ chế giám sát việc thực hiện các cam kết đã ký kết trên cơ sở phối hợp giữa cơ quan Bộ, Hiệp Hội và Sở Thủy sản, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn của các tỉnh, thành phố.

4. Đề nghị Bộ Thủy sản quy định rõ có bao nhiêu cách bảo quản nguyên liệu thủy sản mà những người kinh doanh nguyên liệu thủy sản bắt buộc phải bảo quản theo những cách thức đó, ai không làm đúng thì tất cả các doanh nghiệp chế biến thủy sản, bất luận là ở tỉnh nào, miền nào cũng đều không mua.

Đối với các đại lý kinh doanh nguyên liệu, các thương lái phải ký cam kết không bơm, không ngâm, không mua bán nguyên liệu có tạp chất, nếu cố tình vi phạm sẽ bị phạt nặng theo mức phạt đã cam kết (đối với Cà Mau là tịch thu toàn bộ lô hàng, phạt bằng với giá trị lô hàng đó và rút giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh). Mặt khác, cần có mức thưởng thoả đáng cho người có công tố giác để thu hút quần chúng vào cuộc đấu tranh này (ở Cà Mau Ban chỉ đạo đề nghị mức thưởng từ 5- 10% giá trị lô hàng nhưng cũng có ý kiến đề nghị thưởng 50%). Chúng tôi nghĩ, làm như vậy những đại lý và thương lái làm ăn chân chính sẽ đồng tình. Có đại lý nói với tôi rằng : không phải tất cả đại lý, thương lái đều muốn mua bán nguyên liệu có tạp chất, nhưng vì nếu không mua thì không thể cạnh tranh nổi với những đại lý và thương lái cố tình làm ăn phi pháp.

Thưa quý vị đại biểu !

Tôi xin báo cáo tình hình và kế hoạch triển khai thực hiện Chỉ thị 18 của Chính phủ và Chỉ thị 04 của Bộ Thủy sản trên địa bàn tỉnh Cà Mau và xin có một số đề xuất, kiến nghị với mong muốn và quyết tâm làm sao loại bỏ tệ đưa tạp chất vào nguyên liệu thủy sản trong thời gian sớm nhất và không để nó tái diễn lại, vì sự phát triển của doanh nghiệp, vì sự phát triển của ngành Thủy sản Việt Nam.

Được sự chỉ đạo trực tiếp của Tỉnh ủy và UBND tỉnh, Sở Thủy sản tỉnh Cà Mau quyết tâm triển khai tích cực hơn nữa, đạt kết quả cao hơn nữa trong thời gian sắp tới. Chúng tôi mong nhận được sự chỉ đạo của Bộ, sự phối hợp hành động của Hiệp hội, của các tỉnh bạn, của các doanh nghiệp trong cuộc đấu tranh này, bởi Cà Mau là một trong những địa bàn mà tệ bơm chích, mua bán nguyên liệu thủy sản có tạp chất còn diễn ra khá nghiêm trọng.

Ý kiến của tôi nếu có gì chưa thật chuẩn xác mong lãnh đạo Bộ, lãnh đạo Hiệp hội và quý vị thông cảm cho.

Xin cảm ơn !